

INFORMACJE OGÓLNE O BADANIU

PODSTAWOWE INFORMACJE O BADANIU

Nazwa badania	Analiza ofert pracy w województwie mazowieckim
Wykonawca	Konsorcjum firm DANAE Sp. z o.o. i Realizacja Sp. z o.o.
Zamawiający	Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie
Termin realizacji	01.09.2016 – 31.10.2016

CEL BADANIA

Cel główny	Charakterystyka popytu na pracę na poziomie poszczególnych powiatów i całego województwa mazowieckiego oraz wyznaczenie prawidłowości.
Cele szczegółowe	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Charakterystyka popytu na pracę na poziomie powiatów i województwa z wyodrębnieniem różnych źródeł danych, zestawienie informacji pochodzących z tych źródeł, wskazanie na różnice i podobieństwa między nimi, interpretacja różnic. ▪ Określenie prawidłowości w popycie na pracę na poziomie powiatów i województwa, z uwzględnieniem co najmniej wyników wcześniejszych badań prowadzonych u Zamawiającego.

METODOLOGIA

Metody badawcze	Analiza danych zastanych Case study
Zakres terytorialny	42 powiaty województwa mazowieckiego

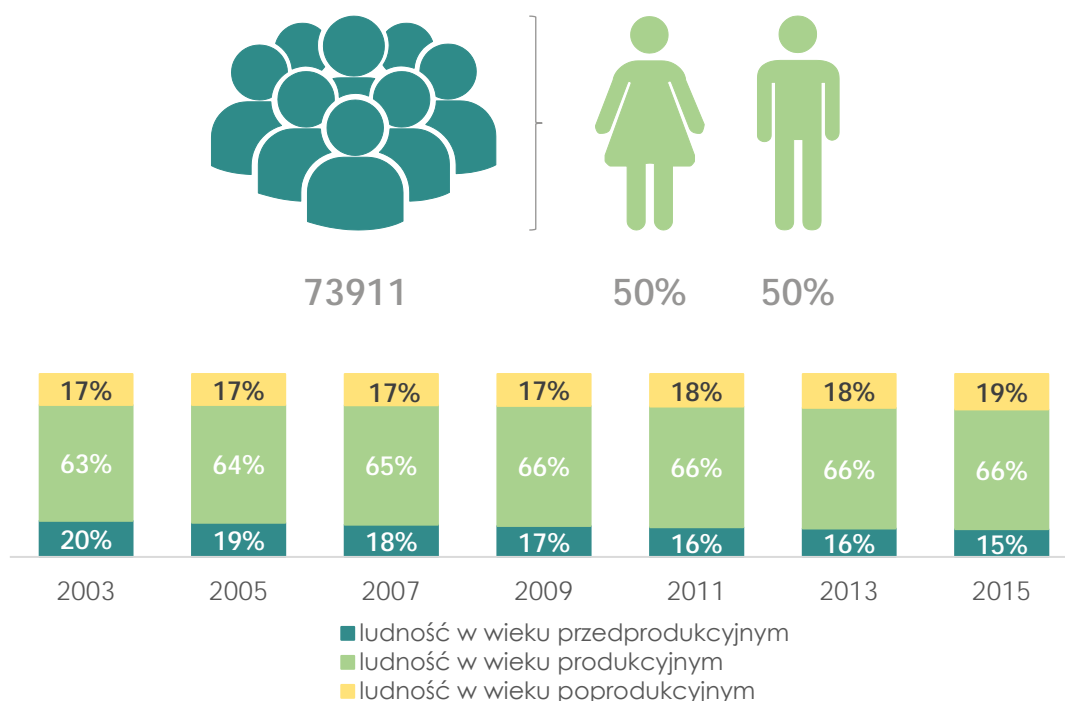

CHARAKTERYSTYKA POWIATU OSTROWSKIEGO

Powiat ostrowski rozciąga się na powierzchni ok. 1218 km², a w jego skład wchodzi łącznie jednaście gmin (jedna miejska, dziewięć wiejskich, jedna wiejsko-miejska, odpowiednio: Ostrów Mazowiecka (gmina miejska), Andrzejewo (gmina wiejska), Boguty-Pianki (gmina wiejska), Brok (gmina miejsko-wiejska), Małkinia Górna (gmina wiejska), Nur (gmina wiejska), Ostrów Mazowiecka (gmina wiejska), Stary Lubotyń (gmina wiejska), Szulborze Wielkie (gmina wiejska), Wąsewo (gmina wiejska), Zaręby Kościelne (gmina wiejska)).¹

Powiat jest zamieszkiwany przez 73911 mieszkańców. Jest to obszar o małej gęstości zaludnienia (60 osób/km²). Populacja mieszkańców powiatu od roku 2003 do roku 2015 zmniejszyła się, co wskazuje na niską atrakcyjność osiedleńczą powiatu. Jednocześnie powiat cechuje ujemny przyrost naturalny kształtujący się na poziomie -114.²

Rysunek 1. Ludność powiatu ostrowskiego (2015 r.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

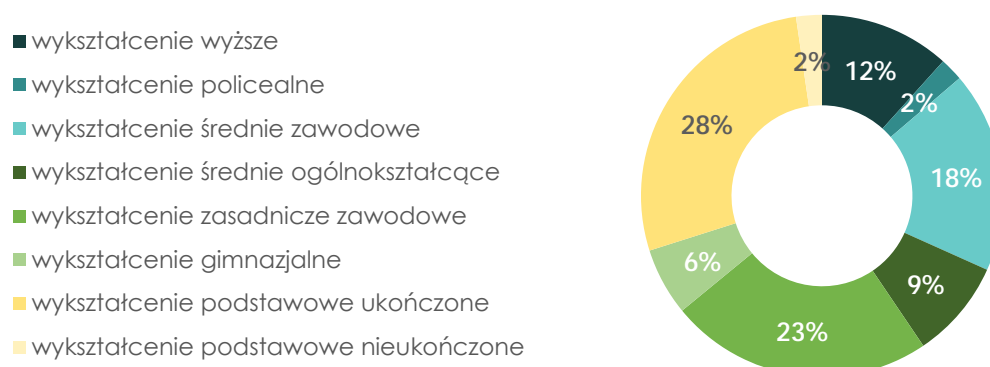
Ważnymi czynnikami, które warto brać pod uwagę podczas konstruowania analiz rynku pracy są średni wiek mieszkańców powiatu i ruchy ludności. Wartość tego pierwszego wskaźnika wynosi 40,5 lat. Dane wskazują ponadto, że ponad 66% mieszkańców powiatu jest w wieku produkcyjnym, 15% w wieku przedprodukcyjnym, a 19% w wieku poprodukcyjnym. Większość populacji powiatu stanowią zatem osoby aktywne na rynku pracy. W zakresie migracji ludności, w roku 2015 zarejestrowano 456 zameldowań w ramach ruchu wewnętrznego oraz 784 wymeldowań. W wyniku tych ruchów, saldo

¹ Bank Danych Lokalnych GUS, 2015 r.

² Tamże.

migracji wewnętrznych wynosi dla powiatu -328.³ Saldo migracji zagranicznych w 2014 roku w powiecie wyniosło natomiast -5.⁴

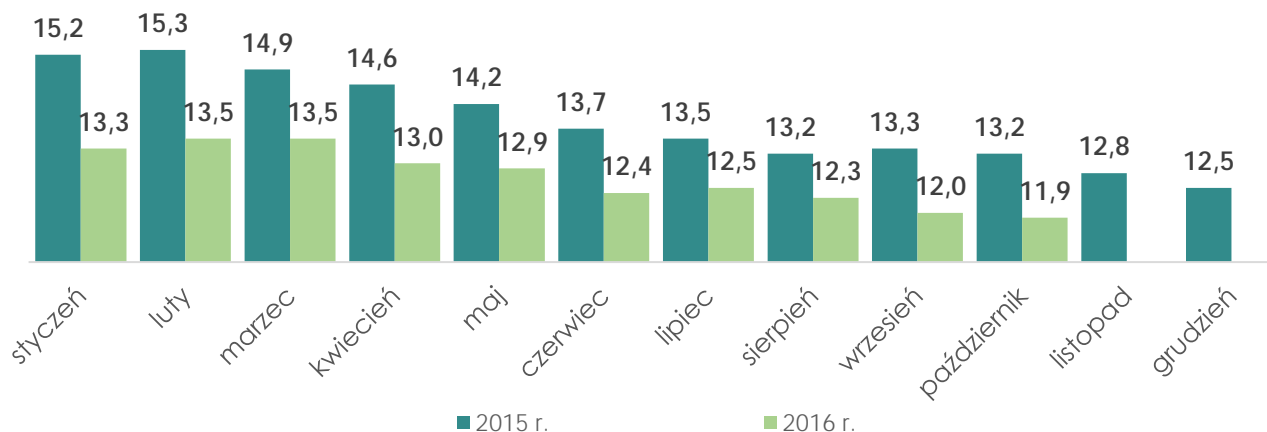
Rysunek 2. Wykształcenie mieszkańców powiatu ostrowskiego (2011 r.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie NSP 2011

Zgodnie z danymi Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 r. ponad 21 tys. mieszkańców powiatu jest w trakcie nauki i w wieku od 3 do 24 lat. Największy odsetek mieszkańców powiatu posiada wykształcenie podstawowe (28%), podczas gdy wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymuje się 23% społeczności powiatu. W trzeciej kolejności najczęściej posiadanym wykształceniem jest wykształcenie średnie zawodowe (18%).⁵

Rysunek 3. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie ostrowskim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS „Bezrobotni oraz stopa bezrobocia według województw, podregionów i powiatów”

Jak wynika z analizy rynku pracy na 1000 mieszkańców pracuje 155 osób. Jest to wskaźnik znacznie mniejszy od danych dla województwa mazowieckiego oraz danych krajowych. Wśród osób pracujących 49% stanowią kobiety, zaś 51% mężczyźni. Powiat ostrowski charakteryzuje się wyższą stopą bezrobocia (11,9%) w porównaniu do danych dla województwa. Przeciętne wynagrodzenie brutto wynosi 3398,20zł.⁶

³ Bank Danych Lokalnych GUS, 2015 r.

⁴ Bank Danych Lokalnych GUS, 2014 r. Brak danych dla 2015 r.

⁵ Narodowy Spis Powszechny, 2011 r.

⁶ Bank Danych Lokalnych GUS, 2015 r.

POTENCJAŁ ZATRUDNIENIA W POWIECIE OSTROWSKIM

Kluczową informacją na temat lokalnego rynku pracy i jego uwarunkowań są branże, które kształtują potencjał zatrudnienia w powiecie. W przypadku powiatu ostrowskim w świetle wyników analizy publikowanych i zgłaszanych ofert pracy mówić można przede wszystkim o silnej pozycji sektora przetwórstwa przemysłowego, handlu hurtowego i detalicznego oraz naprawy pojazdów samochodowych (włączając motocykle), a także branży związanej z działalnością w zakresie zakwaterowania i usług gastronomicznych.

Przy czym potencjał zatrudnienia w poszczególnych branżach różnicuje się ze względu na źródło, w którym pracodawcy zdecydowali się umieścić ogłoszenia o pracę. Głównym źródłem ofert pracy w handlu jest Powiatowy Urząd Pracy. Natomiast ogłoszenia akcentujące zapotrzebowanie na zawody w przetwórstwie przemysłowym i branży związanej z działalnością w zakresie zakwaterowania i usług gastronomicznych umieszczane były głównie w publikatorach.

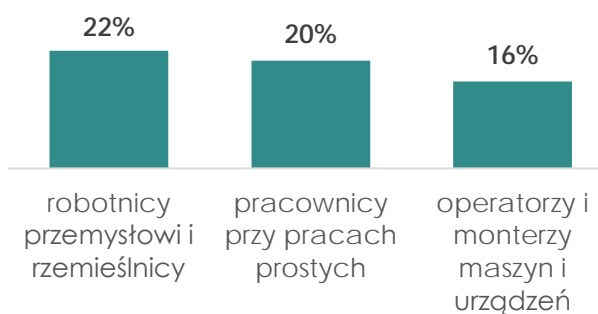
Tabela 1. Klasyfikacja branż według liczby publikowanych i zgłaszanych ofert pracy w Ostrołęce

SEKCJA PKD	WSZYSTKIE OFERTY (N=97)	RODZAJ PUBLIKATORA	
		Powiatowy Urząd Pracy (N=50)	Publikatory (N=47)
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	5%	9%	0%
przetwórstwo przemysłowe	15%	13%	18%
budownictwo	17%	31%	0%
handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	22%	16%	29%
transport i gospodarka magazynowa	2%	3%	0%
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	18%	9%	29%
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3%	0%	7%
działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	5%	6%	4%
edukacja	10%	9%	11%
opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3%	3%	4%

ZAPOTRZEBOWANIE NA ZAWODY W POWIECIE OSTROWSKIM

Rysunek 4. Klasyfikacja zawodów według liczby publikowanych i zgłaszanych ofert pracy w powiecie

Niezależnie od źródła ofert pracy, klasyfikację zawodów, na które jest największe zapotrzebowanie w powiecie, otwierają robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (22%). W drugiej kolejności najczęściej pracodawcy poszukują pracowników przy pracach prostych (20%), zaś w trzeciej operatorów i monterów maszyn i urządzeń (16%).

N=335

Analizując zapotrzebowanie na zawody w podziale na rodzaj publikatora odnotować należy, że za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy najczęściej komunikowane jest zapotrzebowanie na pracowników przy pracach prostych (26%). Natomiast wśród ogłoszeń publikowanych w publikatorach dominują oferty pracy dla robotników przemysłowych i rzemieślników (24%).

Tabela 2. Liczba publikowanych i zgłaszanych ofert pracy według źródła

KATEGORIA ZAWODU	RODZAJ PUBLIKATORA	
	Powiatowy Urząd Pracy (N=203)	Publikatory (N=132)
siły zbrojne	0%	0%
przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0%	1%
specjaliści	3%	5%
technicy i inny średni personel	6%	13%
pracownicy biurowi	11%	13%
pracownicy usług i sprzedawcy	19%	9%
rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1%	0%
robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	20%	24%
operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	15%	18%
pracownicy przy pracach prostych	26%	16%

WYMAGANIA PRACODAWCÓW

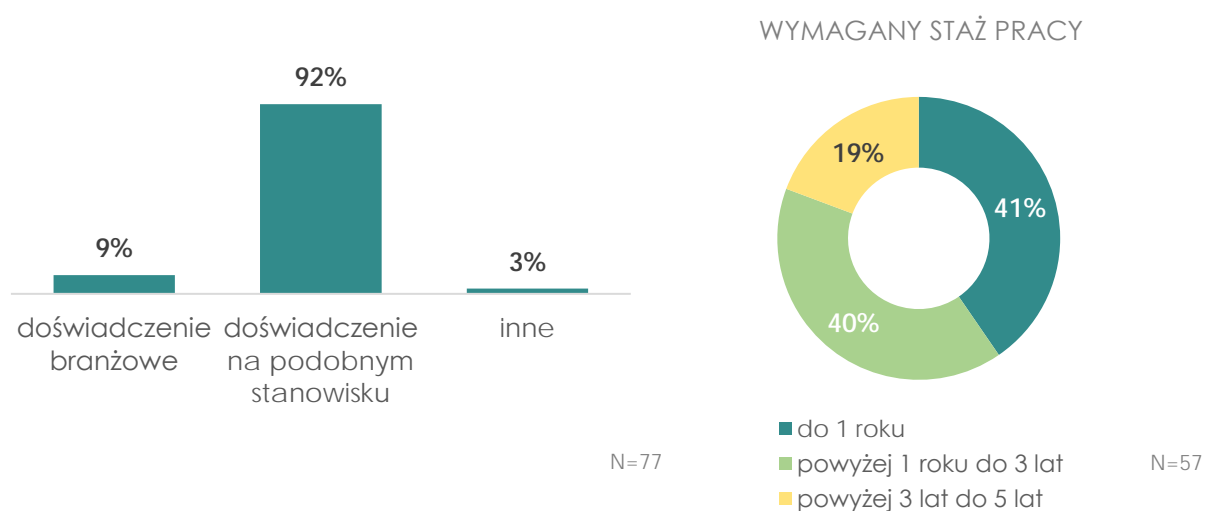
ZAPOTRZEBOWANIE NA KWALIFIKACJE

Analiza zebranych ofert pracy pod kątem ich zawartości, tj. precyzyjnych wymagań pracodawców, dostarcza niezbędnej wiedzy, potrzebnej do wnikliwej oceny potrzeb lokalnego rynku pracy.

W 24% zebranych ofert pracy, niezależnie od kanału, jakim są one dystrybuowane, wśród wymagań jest wymieniane doświadczenie. W przypadku większości ogłoszeń wymagane jest doświadczenie na podobnym stanowisku (92%). Doświadczenie branżowe znalazło się wśród wymagań w 9% ofert. Również analizując oferty pracy w podziale na ich źródło zauważyć można, że zdecydowana większość pracodawców precyzując wymagania dotyczące doświadczenia podkreśla zapotrzebowanie na pracowników doświadczonych na podobnym stanowisku.

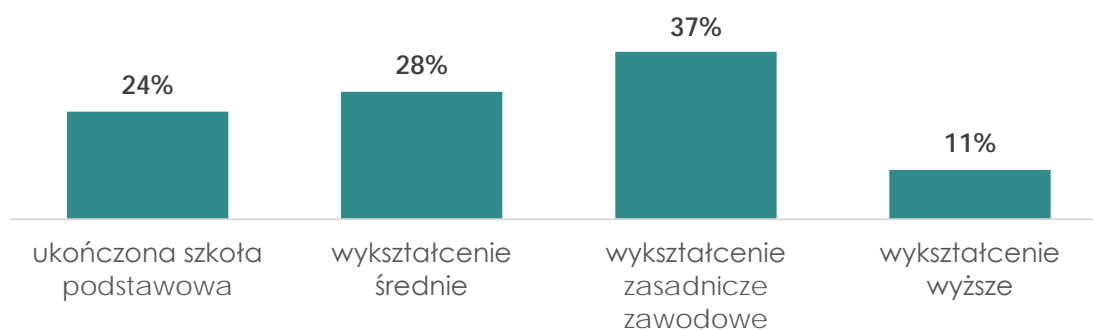
Doświadczenie nie zawsze jest jednak doprecyzowane przez liczbę lat. W 17% ofert został doprecyzowany wymagany staż pracy. Spośród tych ofert najwięcej pracodawców określa jego wymiar na okres do 1 roku (41%).

Rysunek 5. Wymagania pracodawców dotyczące doświadczenia

W 59% ogłoszeń zamieszczone zostały również precyzyjne wymagania dotyczące wykształcenia. Relatywnie silna jest grupa pracodawców oczekujących od kandydatów wykształcenia na poziomie zasadniczym zawodowym (37%). Wymagane wykształcenie średnie akcentowane jest w drugiej kolejności (28%), zaś w trzeciej pracodawcy zgłaszają zapotrzebowanie na pracowników z wykształceniem podstawowym (24%). Wśród ofert upowszechnianych za pośrednictwem zarówno Powiatowego Urzędu Pracy jak i publikatorów najczęściej wymagane jest wykształcenie zasadnicze zawodowe.

Rysunek 6. Wymagania pracodawców dotyczące wykształcenia

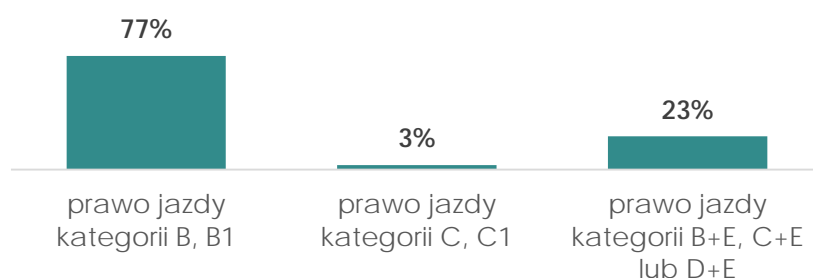

N=201

W nieco ponad 4% ofert sprecyzowane zostały wymagania dotyczące znajomości języków obcych. Wśród tych ofert spotkać się można wyłącznie z preferencjami w kierunku języka ukraińskiego, angielskiego, rosyjski i niemieckiego.

Pracodawcy zgłaszali również zapotrzebowanie na pracowników posiadających prawo jazdy. Dotyczy to 9% ofert. Najczęściej wymaganą kategorią była kategoria B, B1. Również wśród ofert publikowanych za pośrednictwem zarówno Powiatowego Urzędu Pracy jak i publikatorów najczęściej wymaganą kategorią prawa jazdy jest kategoria B, B1.

Rysunek 7. Wymagania pracodawców dotyczące prawa jazdy

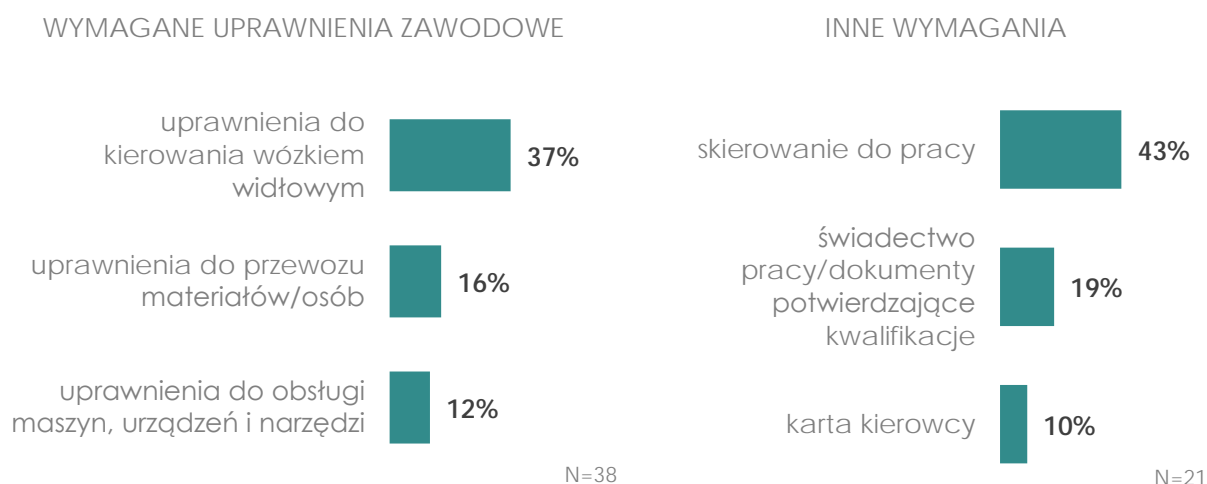

N=31

W 9% ofert zgłoszone zostało zapotrzebowanie na pracowników o konkretnych uprawnieniach zawodowych. Najczęściej akcentowany był popyt na kadrę z uprawnieniami do kierowania wózkiem widłowym (37%) oraz do przewozu materiałów/osób (16%). Nieco ponad jedna dziesiąta pracodawca poszukiwała osób z uprawnieniami do obsługi maszyn, urządzeń i narzędzi. Analizując oferty w podziale na źródło zauważono, że osoby o uprawnieniach do kierowania wózkiem widłowym oraz z uprawnieniami do obsługi maszyn, urządzeń i narzędzi poszukiwane są częściej za pośrednictwem publikatorów, natomiast osoby z uprawnieniami do przewozu materiałów lub osób za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy.

Nieco ponad 6% pracodawców poszukiwała pracowników o innych wymaganiach. Wśród nich najczęściej pojawiały się skierowanie do pracy (43%), świadectwo pracy i inne dokumenty poświadczające kwalifikacje (19%) oraz karta kierowcy (10%). Zapotrzebowanie na wymienione kwalifikacje komunikowane było wyłącznie poprzez oferty zgłoszone do Powiatowego Urzędu Pracy.

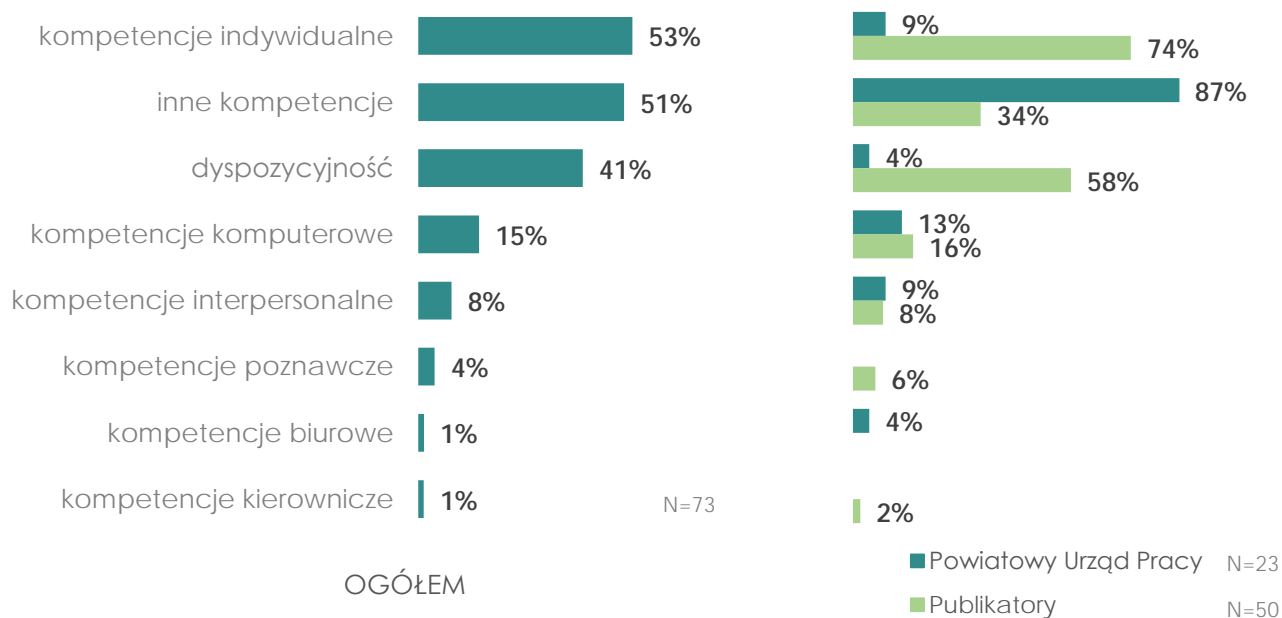
Rysunek 8. Wymagane uprawnienia zawodowe i inne wymagania

ZAPOTRZEBOWANIE NA KOMPETENCJE

O sukcesie na rynku pracy decydują nie tylko kwalifikacje. Istotną rolę odgrywają także kompetencje. W tym zakresie kompetencje indywidualne lokują się w ścisłej czółówce oczekiwań pracodawców powiatu (53%). Kompetencje skategoryzowane jako inne, w zakres których wchodzi m.in. zdolności manualne czy odpowiednie warunki fizyczne, obecne są w 51% ofertach pracy. Tymczasem dyspozycyjność plasuje się na trzecim miejscu (41%).

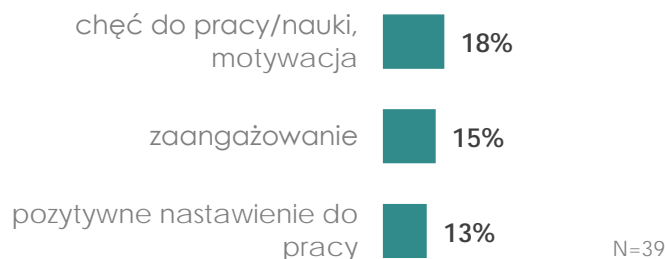
Rysunek 9. Wymagania pracodawców dotyczące kompetencji

Spośród wymaganych kompetencji indywidualnych najczęściej wymagana jest chęć do pracy/nauki oraz motywacja (18%), natomiast w drugiej kolejności zaangażowanie (15%). Jednocześnie w 13% ofert zgłaszane jest zapotrzebowanie na pracowników z pozytywnym nastawieniem do pracy.

Rysunek 10. Wymagane kompetencje indywidualne

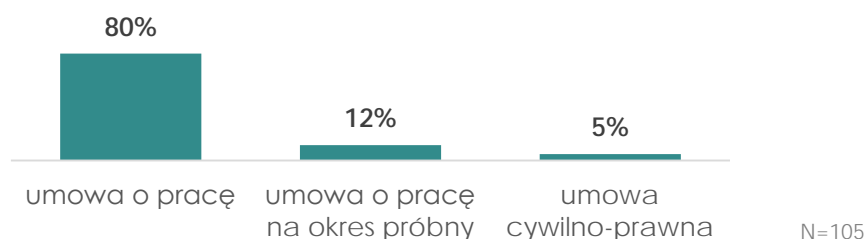
OFEROWANE WARUNKI ZATRUDNIENIA

Z punktu widzenia osób szukających pracy, ważnym aspektem mogą być oferowane przez pracodawców warunki zatrudnienia.

Blisko 65% pracodawców zamieściło w swoich ofertach pracy oferowane wynagrodzenie. Większość z nich oferuje minimalną stawkę pomiędzy 1001 a 2499 zł. Dodatkowo warto podkreślić, że zdecydowana większość ofert, w których zamieszczone zostało oferowane wynagrodzenie, pochodziła z Powiatowego Urzędu Pracy.

W części zebranych ofert określone zostały podstawa zatrudnienia oraz wymiar zatrudnienia (odpowiednio 31% i 23%). Najczęściej oferowaną formą zatrudnienia jest umowa o pracę (na czas określony lub nieokreślony, 80%), zaś drugą w kolejności umowa o pracę na okres próbny (12%). Klasyfikację trzech najczęściej oferowanych form zatrudnienia zamyka umowa cywilno-prawna, która jest oferowana przez 5% pracodawców, którzy określili podstawę zatrudnienia. Analizując oferty w podziale na ich źródło zauważyć można, że zarówno w przypadku ofert zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy jak i publikowanych w publikatorach najczęściej oferowana była praca w oparciu o umowę o pracę. Przyglądając się ofertom pracy, w których określony został oferowany wymiar zatrudnienia stwierdzić należy, że niezależnie od źródła ofert wszyscy pracodawcy oferuje pracę na pełny etat.

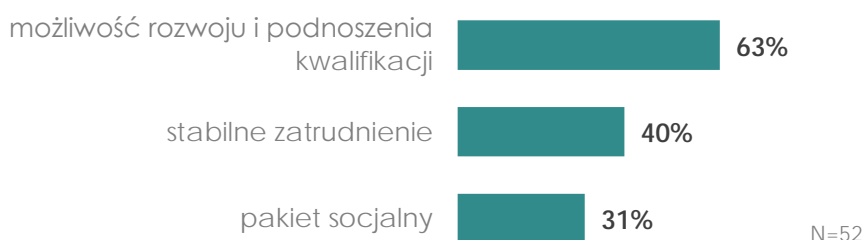
Rysunek 11. Oferowane warunki zatrudnienia

Dla osób poszukujących pracę istotne znaczenie mogą mieć pozapłacowe warunki zatrudnienia. Spośród wszystkich ofert adresowanych do mieszkańców powiatu ostrowskiego w 15% pracodawcy sprecyzowali jakie pozafinansowe benefity oferują. Warunki pozapłacowe częściej wymieniane były w ogłoszeniach zamieszczanych w publikatorach.

Najczęściej deklarowaną korzyścią pozapłatową jest możliwość rozwoju oraz podnoszenia kwalifikacji (63%). Na drugim miejscu uplasował się aspekt związany ze stabilnym zatrudnieniem (40%), natomiast na trzecim pakiet socjalny (31%).

Rysunek 12. Oferowane pozapłatowe warunki zatrudnienia

PERSPEKTYWA PONADLOKALNA. POPYT NA PRACĘ W PODREGIONIE OSTROŁĘCKIM NA TLE INNYCH PODREGIONÓW

Podregion ostrołęcki posiada jedną z niższych na tle pozostałych podregionów województwa bazę regularnie aktualizowanych ofert pracy. Warto odnotować, że branżą z największym potencjałem zatrudnienia jest przetwórstwo przemysłowe, zaś najbardziej poszukiwani są robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy.

Tabela 3. Podregion ostrołęcki na tle pozostałych podregionów

PODREGION	Liczba ofert pracy	Branża z największym potencjałem zatrudnienia	Najbardziej poszukiwany zawód
m. Warszawa	19637	handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych (włączając motocykle)	pracownicy usług i sprzedawcy
Radomski	6706	handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych (włączając motocykle)	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Warszawski wschodni	10478	przetwórstwo przemysłowe	pracownicy usług i sprzedawcy
Warszawski zachodni	16180	handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych (włączając motocykle)	pracownicy usług i sprzedawcy
Ciechanowski	1979	przetwórstwo przemysłowe	operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń
Płocki	1005	handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych (włączając motocykle)	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Ostrołęcki	1644	przetwórstwo przemysłowe	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Siedlecki	1665	przetwórstwo przemysłowe	pracownicy usług i sprzedawcy